

Ha elfogynak az érvek...

A Premier című műsorban (Tv2, vasárnap este) leültették Kiszely Istvánt, aki szerint a barguzini csontváz Petőfié, és Fekete Sándort, aki ebben — enyhén szólva — kételkedik. Ne firtassuk most, mi az értelme „összeereszteni” az antropológust az irodalomtudóssal, akik — saját bevallásuk szerint — nem konyítanak egymás szakmájához. Hogy fognak érvelni? — ez a kíváncsiság dolgozott bennem, amikor működésben hagytam a tévét, dacára, hogy a Petrovics-ügy már korábban megfakult a gyomromat.

Nos, csak Fekete Sándor érvelt: elmondta, hogy Moszkvában utánanézett ama bizonyos listának, amin se Petőfi, se Petrovics, listának ugyan lista, csak egészen más... Seb-
tében így kezdte még rávilágítani a sok közül néhány ellentmondásra, ami Morvai úr expedíciójának jegyzőkönyveiből előtűnik.

Kiszely István azonban nem érvelt, hanem sok éves csontszakértői gyakorlatára hivatkozott sür-
rűn — és vádolt. Többek között és talán leg súlyosabban Farkas Gyulát, aki egyetemi tanár Szegeden, és ezeken a hasábköveken is sok Kiszely-féle „tényt” JATE embertani tanszé-
cáfolt már meg, tárgyyszerű

Reflex

higgadsággal. Legutóbb szeptember 2-án (A csontok még nem beszéltek...), egy egész DM-oldalon sorolta föl Kiszely „szaksze-
rű” megnyilvánulásait (mert óriási sajtója van a meglepő felfedezésekre predesztinált — kinek is? hiszen professzornak szólítják, ám ehhez szükséges tudományos fokozattal nem rendelkezik); és a saját kételyeit. Megkapta a választ, a tévé éjjeli nyilvánossága előtt. Kiszely úgy intézte el a szegedi tudóst, meg a szakmai ké-
telyeit, hogy kijelentette: Farkas őt már 15 évvel ezelőtt följelentette az MSZMP KB-nál; no per-
sze, hiszen az egyetem párttitkára és egy Panon-
halmán végzett ember szakmai nézeteltérései még az átkos múlt héten is így intéződtek — sugallta a Petrovics-csontok tudosa.
Ma pedig így intéződik-
nek? — kérdeztem magamtól a képernyő előtt. Büntetlenül lehet vádas-
kodni, s a megvádolt még védekezni sem tud, mert hiszen nincs is jelen?

Tegnap föl hívtam a *
*
Tisztelet pátyatársak! Va-
lóban tehetetlenek va-
gyunk?

Sulyok Erzsébet

— Most mit mondjak? Kijelentem, hogy sose le-
velezttem a Központi Bi-
zottsággal. Kiszely nyilat-
kozta még az „ujgur ro-
konságunk” tálalásakor,
hogy őt a KB utasította a
történelemtankönyvek át-
írására. Akkoriban Vas-
tagh Páltól kértem infor-
mációt arról, hogy igaz-e
ez az állítása. Ennyi.

— Ön MSZMP-tag?

— Igen. De sose voltam
az egyetem párttitkára.

— Bepereli Kiszelyt?

— Borzasztóan megvi-
selték a történetek, hiszen
a nevemre, a családomra
is fröccsent a sár. A fele-
ségemre, a gyerekeimre is
úgy nézhet a környezetük,
mint egy följelentő hozzá-
tartozóira. De hogyan bi-
zonyítsam, hogy mit nem
csináltam? Külön elkese-
rít, hogy úgy látszik, ma
a magyar sajtóban min-
dent lehet. Áltudományos
szenczációkkal lesöpörni az
asztalról komoly szakte-
kintélyek véleményét,
meghurcolni vétlen embe-
reket, bemocskolni csalá-
dokat. És tehetetlenek va-
gyunk.

*

Tisztelet pátyatársak! Va-
lóban tehetetlenek va-
gyunk?

Sulyok Erzsébet

Idősek és fiatalok

Pedagógusköszöntő

Nagy László felvétele

Az évente ismétlődő ha-
gyományhoz híven tegnap
délután a Deák Ferenc Gim-
náziumban köszöntötték a
pályakezdő pedagógusokat, a
nyugalmaozott pedagógusok-
nak díszokleveleket adtak át.

A Himnusz után a Gedő Al-
talános Iskola diákjainak kö-
szöntője hangzott el. Rossini
Sevillai borbély című operá-
jának részletét Faludy
György Óda a magyar nyelv-
hez verse követte, majd To-

kody Ilona operaáriákat éne-
kelt. A városi tanács műve-
lődésszügyi osztályának veze-
lője, Matusik Sándor adta át
a díszokleveleket.

Aranyoklevelet kapott (50
év után): Bálint Mihályné,
Berta György, Csala Mihály-
né, Erdei Jánosné, Erdész
Istvánné, Gubacsi Béláné,
Hajdú Istvánné, özv. Nagy
Györgyné, Nábráczky Hajós
Györgyné, Pap Irén, Papós
Mihály, Regéczy Leóné, Se-

bessi Jánosné, Szűts László-
né, Vecsernyés Gézáné, Vin-
cze Lajosné. Gyémantokle-
velet kapott (60 év után):
Balázs Imréné, Dombi László-
né, Kovács Alajos, özv. Su-
rányi Sándorné, Tokody
András, Uklarik Agostonné.
Vasoklevelet kapott (65 év
után): Jelencsik Lajosné.
Rubinoklevelet kapott (70 év
után): özv. Márkus Gyuláné,
Zarándi Józsefné.

Cikkünk visszhangja

Az orvosok (lelki) sebe

A szegedi kórház-rendelő-
intézetben, valamennyi or-
vosi szakterület osztályve-
zető főorvosainak és vezető
főorvosainak részvételével
1989. augusztus 30-án rend-
kívüli főorvos-értekezleten
foglalkoztak az utóbbi idő-
ben a helyi lapokban az in-
tézményről megjelent cik-
kekkel.

Ezek az újságcikkek a
Lenin körüti rendelőintézet-
ben, személy szerint meg-
hívott résztvevőkkel meg-
rendezett két gyűlésről tud-
dósítottak. Mindkét rendez-
vényen ugyanaz a 6-8 fő
bírált az integrációt, az
igazgató-főorvos személyét,
más hozzászólók pedig az
alacsony béreket és a rom-
ló munkafeltételeket pana-
szolták. A felszólalások több-
nyire a valós helyzet is-
meretének a hiányát tü-
krözték. Az újságírók pedig
ezeket az egyszólamú véle-
ményeket leírták anélkül,
hogy meghallgatták volna az
igazgató-főorvost vagy a
kórházi osztályvezető főor-
vosokat. Meghallgatásukkal
elkerülhették volna a gyó-
gyítás igen jelentős ténye-
zőinek, a beteg-orvos kap-
csolatnak és bizalomnak a
kárára való olyan megál-
lítások kinyomtatását, mint:
„Így merjen az ember or-
voshoz menni”, vagy „a ma-
gyar egészségügy jelen ál-
lapotában a beteg utálja az
orvost, az orvos meg a be-
teget”. Az orvosok túlnyo-
mó többségére nem ez a
jellemző.

A rendkívüli főorvosi ér-
tekezleten részt vevő 28 fő-
orvos részletesen megtár-
gyalta az újságcikkek ál-
lításait; helyhiány miatt ez-
ről csak néhány főbb kér-
dés jelzészerű megválaszo-
lására van mód:

Közismert, hogy az in-
tegráció nem helyi talál-
mány volt, hanem a mi-
niszterium rendelte el. Elő-
nyeiről és hátrányairól le-
het vitatkozni, hangsúlyoz-
va, hogy a szakmai integ-
ráció feltétlenül szükséges.
A közeljövő realitása gaz-
dasági és szakmai okokból
várhatóan az, hogy az igaz-
gató-főorvos, aki a kórház
közvetlen irányítója, to-
vábbra is ellátja az intéz-
mény közös szakmai kép-
viselését, de a gazdasági
igazgatóság közös műszaki-
gazdasági-pénzügyi-munka-
ügyi szolgáltatásaira tá-
maszkodva sürgősen ki kell
alakítani a kórház, a járó-
beteg-ellátás és az üzem-
egészségügy autonómiáját.
Kinevezési és egyéb szemé-
lyi ügyekben az egységek
vezetőinek önállósága gya-
korlatilag évek óta meg-
van, idén augusztus óta szá-
bályzatban is deklaráltan,
önállóan döntenek. Az egy-
ségek önálló bérigazgatása
néhány hónapon belül
kollektív szerződésben lesz
újraszabályozva. A járóbe-
teg-ellátásnak az integráció-
ból hátránya nem származ-
ik. Szó sincs arról, hogy
„a rendelőintézet kisemmi-
zett gyarmat”.

Az évek során a közös
elszegényedés közepette, kö-
rülbelül azonos süllyal es-
nek latba azok az intézke-
dések, amelyeket az egyik
vagy a másik fél szubjektí-
ve előnyösnek vagy hátrá-
nyosnak érezhetett. A kór-
házi és a rendelőintézeti or-
vosok alapbéréi nagyjából
azonosak. A 15 éve diplo-
mázott rendelőintézeti or-
vos nem 6000 forintért
„húzza az igát”, hanem,
mint az intézmény más ha-
sonló gyakorlatú orvosai
mónia.

Az orvosok (lelki) sebe
bérért, amely összeg ugyan-
olyan túrheteren, mint sok
beosztott főorvos 10-13 ezer
forint körüli bére. Valóban
megalázóan alacsonyak a
kezdő orvosok öt és fél-
hatezer forint körüli alap-
bérei, éppúgy, mint az asz-
sisztensek 4 ezer forint kö-
rűli kezdő, illetve 5-6 ezer
forint körűli jellemző alap-
bérei. A jellemző orvosi
ügyeleti óradíj nem „húsz fo-
rint”, hanem 50-60 forint
(nettó körülbelül 40-50 fo-
rint) mértékű. Igazságtalan
a cikkeknek az a beállítása,
hogy az igazgató-főorvos a
hibás az alacsony bérszín-
vonalért.

Megítélésünk szerint az
egészségügyben nagyrészt
másutt is, így intézmé-
nyünkben is meglevő problé-
mák ilyen módon történő
beállításának az adott ak-
tualitást, hogy az igazgató-
főorvosi megbízás ez év
végén lejár, és a tanács az
állás betöltésére pályázatot
ír ki. Más példákra gon-
dolván, felmerül az az ag-
gály, hogy a szóban forgó
téma értelmi szerzőinek
vagy hangadóinak egyike
részére, esetleg másutt fe-
leslegessé vált, vagy alkai-
matlannak bizonyult veze-
tő számára szemelték ki ezt
az igazgatói állást. A főor-
vosi értekezleten általános
volt az a kívánság, hogy
az orvosvezetői, így az igaz-
gatói pályázatok elbírálá-
sánál az egészségügy re-
formjának részeként, a ki-
választásnál egyedül a szak-
mai és vezetői rátermet-
ség legyen a meghatározó, a
döntés a jövőben az álla-
mi és pártszervek helyett a
főorvosi testület legyen.
Az igazgató-főorvos még az
értekezlet kezdetén kérte a
főorvosokat, hogy titkos
szavazáson nyilvánítsák ki,
a jövőben bizalmat szava-
va támogatják-e őt, vagy
nem; ettől függően dönti
el, hogy megpályázza-e
újabb négy évre az igazga-
tói állást. Az értekezlet vé-
gén a vezető főorvosi kar
titkos szavazáson 27:1
arányban bizalmat szavazott
dr. Bánfalvi Gézának.

A főorvosi testület kép-
viselésében a közlemény
aláírói: dr. Baradnay Gyula,
dr. Hertai Pál, dr. Hódi
Miklós, dr. Szabó Rezső
osztályvezető főorvosok.

Repülőgép- és helikoptervezető

Pályázati felhívás

A Csongrád Megyei Had-
kiegészítő és Területvédelmi
Parancsnokság pályázatot
hirdet repülőgép- és heli-
koptervezetői részére.

A jelentkezők sikeres
egészségügyi és felvételi
vizsga után a Kilián György
Repülőműszaki Főiskolán
egy éves nyelvelőkészítő tan-
folyamon vesznek részt,
majd képzésük a Szovjet-
unióban folytatódik, mely-
nek időtartama három év.
A tanév kezdete 1990. szept-
ember 1.

A jelentkezési feltételek:
magyar állampolgárság;
büntetlen előélet, erkölcsi
feddhetetlenség; a Magyar
Népköztársaság államrend-

je védelmének vállalása;
repülésre való egészségügyi
alkalmasság; középiskolai
érettség; 17-23 éves életkor.

Jelentkezési okmányokat a
középiskolai tanulók az is-
kolájuk igazgatójától, sor-
katonák a parancsnokaiktól,
az MHSZ repülőklubtagok a
klub titkártól kaphatnak.

Ezenkívül minden jelent-
kező személyesen felke-
resheti a megyei parancs-
nokság pályairányítási fő-
tisztját jelentkezői okmá-
nyokért a Szeged, Szt. Mi-
hály u. 1. sz. alatti kabi-
netben.

Jelentkezési határidő:
1989. november 10.

Frédi

Mielőtt tiszteltetés-
gel vádolnának, sokan, a
gyászolók, sietek megindo-
kolni, miért a frivolnak
tetsző fölirat ott középen
— ha Kulka Frigyes pro-
fesszorral próbálom össze-
rakosgatni emlékeimet,
halálhírére. A háta mögött
minden szegedi így hívta,
mindazok, akik sosem ke-
rültek olyan közeli kap-
csolatba vele, hogy szem-
től szembe is így szólít-
hassák. Mit jelentett ez a
barátságos szabadosság? A
szaktekinélyről, a kiváló
sebészti tehetséggel megál-
dott orvosról mindannyian
tudtuk, hogy bárki bajba
kerül — valamivel többet
is megtesz érte, mint amit
lehetőséges... „Menj a
Frédihez!” — biztattuk
kétségbeesett betegünket,
s nem a csodában remény-
kedtünk. Hajdani kollé-
gám, a nagy műtéten át-
esett Veress Miklós költő,
avagy más volt-e, aki el-
hintette közöttünk is, hogy
„a” Frédi — már nem
emlékszem. Mindenesetre
valamennyi személyes ta-
lálkozáskor igazolta közös
jogosultságunkat e háta
mögötti megszólításra,
amiről persze tudott; érzé-
keny, csillapíthatatlan ki-
váncsiságú, közvetlen mo-
dorú, bámulatos kapcsola-
teremtő képességű ember

volt. S minden művésze-
tek, az érték rajongója.
Szegedről 1979-ben költ-
özött el Budapestre —
éppen húszesztendői itteni
praxis után. A SZOTE I-
es sebészeti klinikáján
Kulka Frigyes alapította
meg a mellkassebészeti
amelyet aztán az ország
és Európa egyik legjobb-
jává fejlesztett. Az Orvos-
továbbképző Egyetem
mellkassebészeti tanszé-
kére került, három évvel
ezelőtt az intézmény rek-
tora lett.

Másfél éve mütötték.
Bár tudta, gyógyíthatatlan,
bámulatos lelkiroval az
utolsó pillanatig dolgo-
zott. Nemrégiben megha-
laltan ünnepelték kollégái:
üléselnök volt, és — mesé-
li a szemtanú, és utódja a
szegedi I-es sebészeten,
Troján Imre — brillíro-
zott, mint mindig, az eu-
rópai tüdőgyógyászok és
mellkassebészek freiburgi
kongresszusán.

A most szombati Ma-
gyar Nemzetben olvastam,
hogy pénteken kitüntették,
megkapta a Magyar Nép-
köztársaság babérokörün-
dével és kitüntetésével
jött. Vasárnap este csör-
gött a telefon, orvosnő is-
merősom szomorúan mon-
dta: meghalt. Hatvannégy
évesen.

S. E.

Októberben:

Magyar Napló

Az írószövetség hetilapja

Októberben, Kulin Ferenc
főszerkesztésével, új hetila-
pot indít a Magyar Írók
Szövetsége a következő kér-
dés jegyében: „Ki vagy, mi-
ért vagy, hol lakol? És ki-
nek / Szavára mozgasz? S
végre mivé leszel? / Mig ezt
ki nem vizsgálod, addig / Por
vagy, az is leszel...”

A Magyar Napló címet vi-
selő hetilap célja a kultúra-
teremtés, a szellemi értékek
újrafelfedezése, hogy előse-
gítse a társadalmi önisme-
retet és megértést. A művészet
és az egyetemes magyar iro-
dalom új alkotásait közli,
értelmezi a hazai valóság
tényeit, és tudósít Európa
szellemi eseményeiről. A
műbírálat, a bölcséleti és
közéleti esszé hitelét igyek-
szik visszaszerezni.

Főszerkesztő-helyettesek:
Kis Pintér Imre és Reményi
József Tamás. Állandó
munkatársak: Csalog Zsolt,
Ilia Mihály, Konrád György,
Mészöly Miklós, Nádas Pé-
ter, Szöcs Géza.

P. Sz.

Bach és Vivaldi a zsinagógában

A barokk muzsika kedve-
lői bizonyára örömet lelik
majd abban a hangverseny-
ben, amely október 11-én
este fél 8-kor kezdődik az új
zsinagógában.

Az Országos Filharmónia
már a rekonstrukció kezde-
tén érdeklődött a kiváló
akusztikájú zsinagóga, mint
lehetséges hangverseny-
színhely iránt. Ennek az ér-
deklődésnek az eredménye,
hogy most, amikor lezárult
a templom felújításának je-
lentős szakasza, hangver-
sényt rendeznek itt, neves
művészek közreműködésé-
vel.

Október 11-én este a Ma-
gyar Virtuózok lépnek föl,
művészeti vezetőjük Szent-
helyi Miklós. A karmester
Bakos Kálmán klarinétmü-
vész lesz. A műsor első fe-
lében J. S. Bach III. Bran-

denburgi versenye, d-moll
kettősversenye — Szenthe-
lyi Miklós és Kovács Anikó
szólójátékával — és E-dúr
hegedűversenye hallható.
Szünet után Vivaldi Négy
évszak címen ismert műve
következik, amelyben Szent-
helyi Miklós játssza majd a
szólót.

Ez a hangverseny joggal
viselheti a „megnyitó”,
vagy akár a „kísérleti” jel-
zőt, mert a tapasztalatok
birtokában dől majd el,
hogy gazdagabb lesz-e váro-
sunk egy újabb koncert-
helyszínnel. Az Országos
Filharmónia célja, hogy a
zsinagóga bekapcsolódjék
a szegedi zenei életbe.

Az októberi hangversenyt
a bérleti sorozaton kívül
rendezi az Országos Filhar-
mónia.